

Geadresseerde

Datum	22 december 2009	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	RT09.2120551
Informatie	mw. J.A. Bakker	Tel. (050)	402 35 50	Fax (050)	402 35 60
Onderwerp	Aanbieding Participatieverslag Lijn 2				

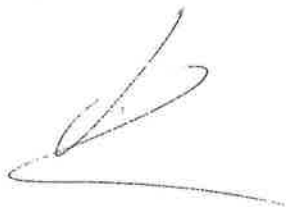
Geachte heer / mevrouw,

Bij de presentatie van het *Schetsboek Lijn 2* is iedereen in de Regio Groningen - Assen uitgenodigd om te reageren op de plannen voor de tweede tramlijn (Hoofdstation – UMCG – Kardinge) of met eigen ideeën te komen voor de voorgestelde tracévarianten. Veel mensen hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt. Zij bezochten in oktober 2009 de expositie in de Martinikerk, vulden een reactieformulier in, stuurden een e-mail of gaven tijdens een wijkbijeenkomst hun mening.

In de bijgevoegde brochure *Participatieverslag Lijn 2* treft u een overzicht aan van de activiteiten die door het project RegioTram zijn georganiseerd tussen 1 oktober en 1 november 2009. Ook is de hoofdlijn van de ingediende opmerkingen en suggesties weergegeven. De resultaten van de afweging van deze reacties zullen zichtbaar worden in het voorkeurstracé, dat eind januari 2010 gepresenteerd zal worden door de Stuurgroep RegioTram.

Mocht u naar aanleiding van de brochure nog vragen hebben, dan kunt u te allen tijde contact opnemen met het projectbureau via bovenstaand telefoonnummer of info@regiotram.groningen.nl.

Hoogachtend,

Mr. M.J. Olman
Directeur Project RegioTram

PARTICIPATIE- VERSLAG

LIJN 2 HOOFDSTATION – UMCG – KARDINGE

regiotram

stap in, denk mee

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	03
Inleiding	04
Onderdelen van de participatieperiode	06
Wat heeft de participatie opgeleverd?	10
Hoe gaat het verder?	14

VOORWOORD: STAP IN, DENK MEE!

Bij de presentatie van het Schetsboek Lijn 2 hebben wij iedereen in de Regio Groningen - Assen uitgenodigd om te reageren op de plannen voor de tweede tramlijn of met eigen ideeën te komen voor de voorgestelde tracévarianten. Veel mensen hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt. Zij bezochten in de maand van participatie de expositie in de Martinikerk, vulden een reactieformulier in, stuurden een e-mail of gaven tijdens een wijkbijeenkomst hun mening. Wij hechten veel waarde aan deze betrokkenheid en de reacties. In deze brochure zijn die reacties op een rij gezet.

December 2009

De Stuurgroep RegioTram

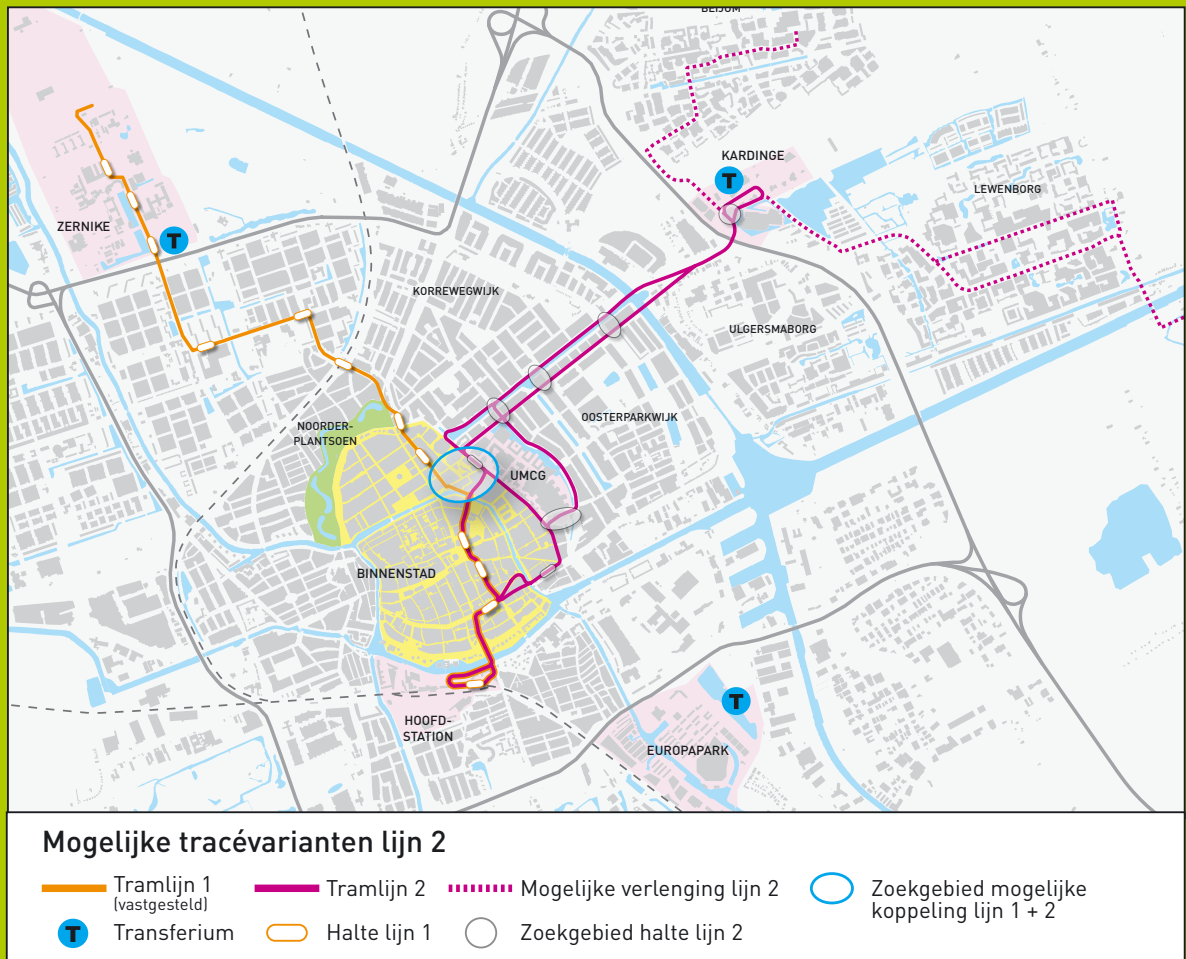
Karin Dekker en Frank de Vries *(wethouders gemeente Groningen)*

Marc Jager en William Moorlag *(gedeputeerden provincie Groningen)*

1. INLEIDING

Op 1 oktober 2009 presenteerde de Stuurgroep RegioTram het *Schetsboek Lijn 2*. Dit boekwerkje toont de mogelijke tracévarianten voor de tweede tramlijn tussen Hoofdstation en recreatiegebied Kardinge, via het UMCG. Op dezelfde wijze als in 2008 is gedaan voor Lijn 1. Tramlijn 2 maakt net als tramlijn 1 deel uit van een vernieuwend en sterk verbeterd openbaar vervoersysteem in de Regio Groningen – Assen. Het plan daarvoor is uiteen gezet in het *Raamwerk RegioRail*.

De mogelijke tracévarianten van Lijn 2 in totaaloverzicht

Het tracé voor Lijn 2 wordt in 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Groningen, op voordracht van het college van B&W. Burgemeester en wethouders doen die voordracht op basis van zorgvuldig onderzoek, Ruimtelijke, economische, verkeerskundige, financiële en milieukundige overwegingen spelen daarbij een rol. Ook de raadpleging van inwoners, bedrijven en organisaties in stad en regio maakt deel uit van deze overwegingen. Zij zijn immers de toekomstige gebruikers van de tram. Voor deze raadpleging is een uitgebreide participatieperiode georganiseerd.

Tussen 1 oktober en 1 november was het woord aan inwoners, bezoekers, ondernemers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere partijen uit zowel stad als regio. Zij kregen vier weken de kans om te laten weten wat zij de beste route van de tram naar Kardinge vinden. Doel van dit proces van meedenken en -praten was dat alle voors en tegens en plussen en minnen van de verschillende tracévarianten aan het licht zouden komen. Ook alternatieve tracévoorstellen waren van harte welkom.

Dit verslag legt verantwoording af over deze periode. Welke activiteiten zijn er georganiseerd? Op welke wijze konden betrokkenen binnen de Regio Groningen - Assen hun mening geven over de tracévarianten of met eigen ideeën komen? Wat was de inhoud van deze reacties? Hoe zijn alle ideeën, suggesties, wensen en opmerkingen van invloed op het vervolgonderzoek naar de beste route voor de tweede tramlijn? Op de volgende pagina's kunt u dat lezen.

2. ONDERDELEN VAN DE PARTICIPATIEPERIODE

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de activiteiten die het project RegioTram heeft georganiseerd in oktober 2009, en van activiteiten waaraan het project heeft deelgenomen.

Schetsboek Lijn 2

De tracévarianten zijn door het project RegioTram uitgebreid beschreven en in kaart en beeld gebracht in het Schetsboek Lijn 2 dat op 1 oktober jl. is gepresenteerd door de Stuurgroep. Het Schetsboek is toegezonden naar alle leden van de gemeenteraden en Provinciale Staten in de Regio Groningen – Assen en aan diverse belanghebbenden. Daarnaast is het Schetsboek op de website www.regiotram.nl geplaatst en uitgegeven tijdens de publieksexpositie.

De website

Op 23 mei 2008 is de website www.regiotram.nl in gebruik genomen. De website bevat uitgebreide achtergrondinformatie over het project. Sinds 1 oktober 2009 is er informatie te vinden over de tracévarianten van Lijn 2 en de mogelijkheden hierover mee te praten. In de participatieperiode zijn drie Trammails (digitale nieuwsbrieven) verstuurd. Bezoekers konden via een online reactieformulier suggesties en ideeën kenbaar maken en een voorkeur voor een variant uitspreken.

Tramkrant 3

Tussen 6 en 9 oktober 2009 is in de Regio Groningen – Assen huis-aan-huis de derde Tramkrant verspreid, in een oplage van 255.000 exemplaren. Daarnaast is deze Tramkrant in een extra oplage gedrukt en verspreid in openbare bibliotheken en buurthuizen in de stad en de gemeentehuizen in de twaalf gemeenten. De krant had als doel inwoners te wijzen op de participatieperiode en hen op te roepen de publieksexpositie te bezoeken. Daarnaast was de krant bedoeld om op hoofdlijnen uiteen te zetten welke tracévarianten er voor de tweede lijn zijn, wat de stand van zaken met Lijn 1 is, en te verwijzen naar verdere informatiebronnen. De Tramkrant werd ondersteund door een advertentie in de huis-aan-huisbladen en een aanvullend artikel op de voorlichtingspagina van de gemeente Groningen.

Publieksexpositie Lijn 2

Van dinsdag 13 tot en met zaterdag 17 oktober jl. vond een publieksexpositie plaats in de Martinikerk in Groningen. Doel van deze expositie was de discussie te starten over de varianten van de toekomstige tramlijn tussen het Hoofdstation en Karding. De publieksexpositie is aangekondigd op de website, in Tramkrant 3, in abri's op het busstation en in advertenties in de huis-aan-huisbladen.

Centraal op de expositie stond een maquette van de stad. In de maquette waren de mogelijke tracévarianten zichtbaar gemaakt met lichtsnoeren. Bezoekers konden deze verlichting zelf bedienen. Een ander belangrijk onderdeel van de expositie vormde een driedimensionale film van tramlijn 2. Bezoekers kregen bij binnenkomst een informatiepakket met reactieformulier uitgereikt. Na het bekijken van de expositie konden de formulieren worden ingevuld en ingeleverd. Er waren steeds voldoende medewerkers van het projectteam aanwezig om de vragen van bezoekers te beantwoorden.

De laatste dag van de expositie stond in het teken van tracé-excursies. Op vier verschillende tijdstippen konden bezoekers per fiets of per bus het gebied bekijken waar Lijn 2 doorheen komt.

Wijkinformatieavonden Lijn 2

In de participatiemaand zijn zes wijkinformatieavonden georganiseerd in de stad Groningen: in Binnenstad Oost, de omgeving van het UMCG, de Oosterpark- en Korrewegwijk, Beijum, Lewenborg en Ulgersmaborg. In totaal hebben ongeveer 140 mensen deze avonden bezocht. De bijeenkomsten hadden twee doelen: het geven van informatie over de tracévarianten van de tweede lijn op wijkniveau, en het verzamelen van suggesties en opmerkingen van wijkbewoners. Van de bijeenkomsten zijn verslagen op hoofdlijnen gemaakt die op de website zijn geplaatst. Ingediende suggesties ten aanzien van de tracévarianten worden door de projectorganisatie nader onderzocht.

Klankbordgroepen/platforms

Voor Lijn 2 zijn twee klankbordgroepen opgericht:

- een bevolkingsplatform, met daarin vertegenwoordigers van bewonersorganisaties uit de wijken en buurten waar Lijn 2 doorheen of vlak langs komt;
- het bedrijvenplatform, met daarin vertegenwoordigers van ondernemersorganisaties en grote bedrijven langs het mogelijke tramtracé.

Doel van de klankbordgroepen is om in een vroegtijdig stadium feedback te geven op ideeën en voorstellen van het project RegioTram. Niet alleen reageren op voorstellen, maar ook het aandraagen van suggesties en ideeën behoort tot de mogelijkheden van het platform. De projectorganisatie kan die suggesties gebruiken om plannen bij te schaven, op een hoger peil te brengen of verder uit te werken.

De samenstelling van de klankbordgroepen:

Bedrijvenplatform Lijn 2:

KvK Noord Nederland
Vereniging "Oosterstraat"
UMCG
MKB Noord
Groningen City Club
VNO-NCW Noord
Ondernemersvereniging Beijum-West
Coöperatieve Ver. Winkelcentrum Lewenborg
Kardinge Sportcentrum
Winkeliersverenigingen Steentilstraat en Kattendiep

Bewonersplatform Lijn 2:

De Scheepsraad, Wijkvereniging van Lewenborg
Bewonersorganisatie Binnenstad-Oost
Bewonersvereniging Drielanden
Bewonersvereniging Zilvermeer
Buurtvereniging Professorenbuurt
Wijkorganisatie Korrewegwijk
BOB, Bewonersorganisatie Beijum
Buurtvereniging Oosterhoogebrug & Ulgersmaborg

De klankbordgroepen zijn in de aanloop naar de presentatie van het Schetsboek drie keer bij elkaar geweest. De eerste bijeenkomst was vooral informierend van aard. In de vervolgbijeenkomsten werden discussies gevoerd en suggesties aan de projectorganisatie gedaan.

RegioTram in de media

Op 1 oktober 2009 heeft de Stuurgroep een persconferentie gehouden. In de participatieperiode zijn twee persberichten uitgegaan. De persberichten zijn door diverse schriftelijke en digitale media 'opgepikt' en gepubliceerd. Vooral in de lokale en regionale pers en op diverse webfora kreeg het project veel aandacht.

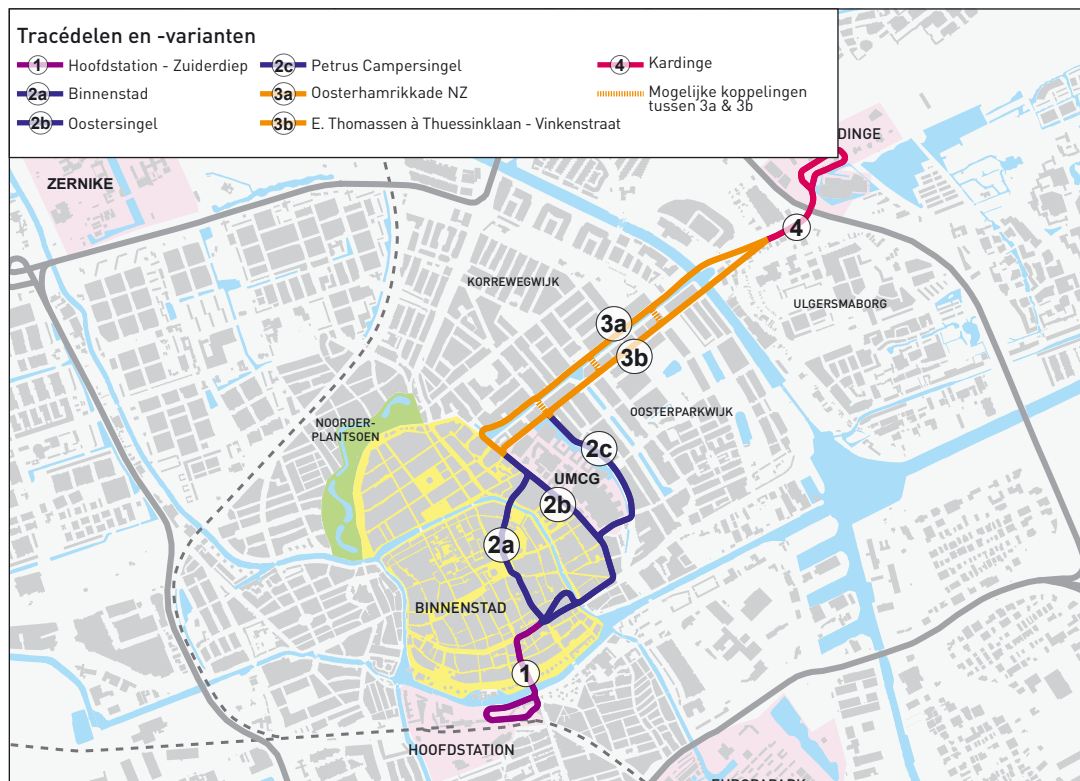
3. WAT HEEFT DE PARTICIPATIE OPGELEVERD?

De participatieperiode kort samengevat in cijfers:

- 2.600 bezoekers op de publieksexpositie in de Martinikerk
- 852 reactieformulieren + enkele tientallen brieven/e-mails
- 140 bezoekers op de zes wijkinformatieavonden
- 10.000 unieke bezoekers op de website in oktober

De tracévarianten

Via een reactieformulier (zowel digitaal als schriftelijk) konden belangstellenden een voorkeur uitspreken voor een bepaalde variantencombinatie. voor Lijn 2. Daarbij lagen de tracédelen 1 (Hoofdstation – Zuiderdiep) en 4 (Kardinge) vast. In totaal waren er zes combinaties mogelijk. Zie de kaart hieronder.

De genummerde varianten van Lijn 2

Er zijn 852 reactieformulieren ingeleverd. Bezien per tracédeel leidde dat tot de volgende voorkeuren:

Tracédeel 2: Zuiderdiep - Vrydemaweg

Van de 852 respondenten kiest 14% voor een tracé door de binnenstad (Oosterstraat - Grote Markt - Kreupelstraat - Maagdenbrug). De Oostersingel is favoriet bij 26% van de inzenders en de Petrus Campersingel bij 20%.

Tracédeel 3: Vrydemaweg – Ulgersmaborg

De Oosterhamrikkade Noordzijde heeft de voorkeur van 56% van de respondenten. Voor de variant E. Thomassen à Thuessinklaan – Vinkenstraat kiest 30%.

De percentages per combinatie:

2a Binnenstad – 3a Oosterhamrikkade: 14%.

2b Oostersingel – 3a Oosterhamrikkade: 26%.

2c Petrus Campersingel – 3a Oosterhamrikkade: 16%.

2a Binnenstad – 3b E. Thomassen à Thuessinklaan – Vinkenstraat: 10%.

2b Oostersingel – 3b E. Thomassen à Thuessinklaan – Vinkenstraat: 12%.

2c Petrus Campersingel – 3b E. Thomassen à Thuessinklaan – Vinkenstraat: 8%

Van de respondenten vond 14% geen van deze combinaties geschikt.

Suggesties

Het project RegioTram heeft tijdens de participatieperiode diverse suggesties ontvangen met alternatieve tracés voor de tweede tramlijn. Deze alternatieven komen uit de reactieformulieren, de wijkinformatieavonden en enkele brieven en e-mails. De ingediende voorstellen hadden betrekking op:

- varianten door de Korrewegwijk
- varianten door de Oosterparkwijk
- varianten over het terrein van het UMCG
- varianten in de binnenstad
- extra haltes
- tracéverlenging naar Beijum en Lewenborg
- koppeling met Lijn 1 (via W.A. Scholtenstraat of Bloemstraat), voor een verbinding met de Grote Markt
- varianten die waren afgefallen in het vooronderzoek

Hierna volgt een korte beschrijving van de voorstellen.

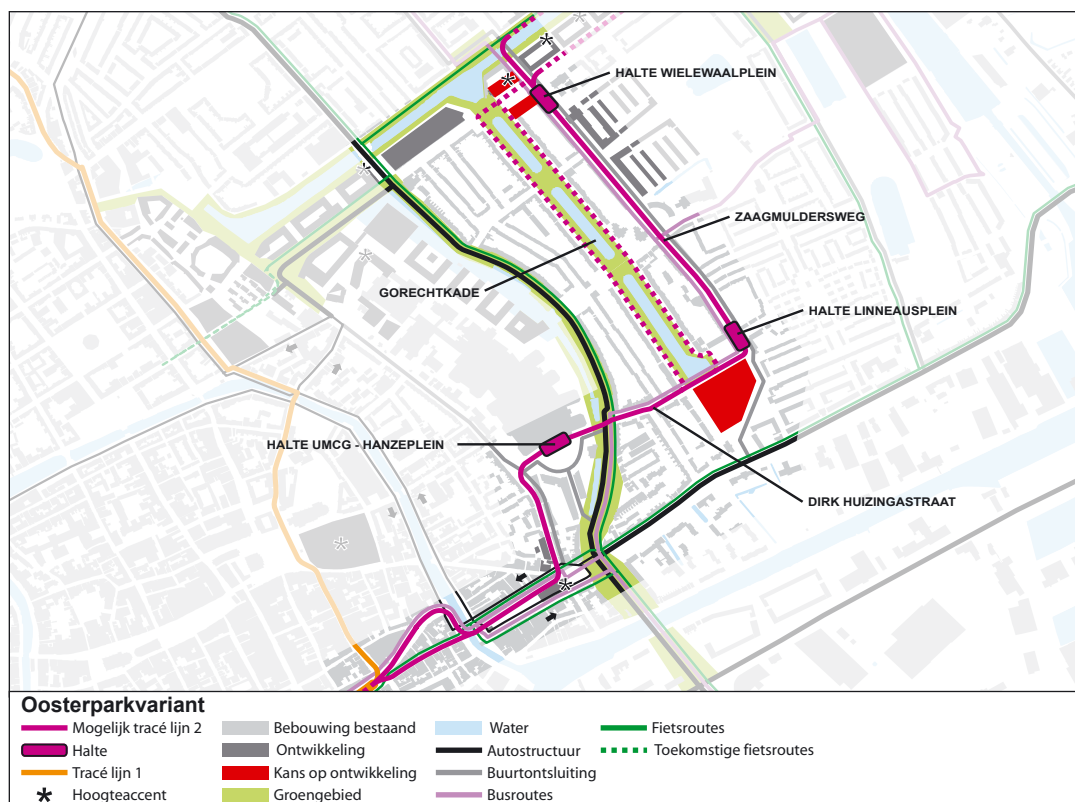
Varianten door de Korrewegwijk (als variant op 3a en 3b in de Oosterhamrikzone)

Een paar keer is een tracé via de Korreweg geopperd. Deze straat is genoemd in combinatie met de J.C. Kapteynlaan en in combinatie met de Nieuwe Ebbingestraat. Ook is de combinatie gemaakt met het Boterdiep, zodat daar eventueel een uitwisseling met tramlijn 1 plaats kan vinden.

Varianten door de Oosterparkwijk (als variant op 2c Petrus Campersingel)

De meest genoemde nieuwe variant door de Oosterparkwijk loopt via het Hanzeplein door de Dirk Huizingastraat naar het Linnaeusplein en vervolgens linksaf op de Zaagmuldersweg naar de Oosterhamrikkade. De Gorechtkade is als alternatief genoemd voor de Zaagmuldersweg. Ook is een enkele keer een variant genoemd via het Linnaeusplein, dan rechtdoor over de Klaprooslaan, door het Pioenpark en dan het kanaal over naar Ulgersmaborg.

Oosterparkwijkvarianten via Zaagmuldersweg of Gorechtkade

Als alternatief voor de varianten 3a en 3b wordt de Oosterhamrikkade Zuidzijde ook wel genoemd.

Een andere inzender stelt voor vanaf het kruispunt Damsterdiep - Europaweg langs het Damsterdiep via de Oostersluis naar de ringweg te gaan, en dan langs deze weg naar Kardinge. En ander stelt voor om vanaf het Damsterdiep te kiezen voor de Pop Dijkemaweg en de Ulgersmaweg en dan via de Kardingerweg of busbaan.

Over het UMCG-terrein

De 'oude' Antonius Deusinglaan is een aantal keren genoemd als verbinding tussen de Oostersingel / W.A. Scholtenstraat en het Wouter van Doeverenplein, in plaats van de nieuwe Vrydemaweg die opgenomen is in de varianten in het Schetsboek. De A. Deusinglaan maakt in de toekomst namelijk deel uit van het nieuwe UMCG-terrein en zal door de nieuwe bebouwing haar functie als doorgaande verkeersroute verliezen. Verder wordt het dempen van de wetering langs het UMCG genoemd als alternatief voor het straatspoor in variant 2c via de Petrus Campersingel.

Varianten in de binnenstad

In de binnenstad is als nieuwe variant op 2a en 2b een tracé door de St. Jansstraat - Nieuwe St. Jansstraat ingebracht. Vervolgens zou het tracé dan via de hoofdingang van het UMCG kunnen lopen. Ook is gesuggereerd om de tram in twee richtingen door de Steentilstraat te laten gaan, over een strengelspoor.

Haltes

Een aantal keren is aangegeven dat er extra haltes langs het tracé moeten komen; bijvoorbeeld op het Damsterdiep en in de nabijheid van de Kapteynbrug. Enkele inzenders vinden dat de halte aan de Oostersingel in variant 2b dicht bij de hoofdingang van het UMCG zou moeten liggen.

Verlenging naar Beijum en Lewenborg

De verlenging van Lijn 2 naar de wijken Beijum en Lewenborg kwam veel voor in de reacties. Hierbij zijn geen concrete tracés door de wijken genoemd.

Koppelingen en eenrichtingsvarianten

Meerdere mensen waren op zoek naar mogelijkheden om zowel de binnenstad als het UMCG met de tram te bedienen. Ingebracht is de optie om eerst via de binnenstad en dan via het UMCG (hoofdingang) te gaan. Ook wordt gedacht aan eenrichtingsvarianten. Bijvoorbeeld op de heenweg over een tracé door de binnenstad en op de terugweg over de Oostersingel of Petrus Campersingel.

Ook de koppeling met Lijn 1 is enkele keren genoemd. Er zijn suggesties gedaan hoe beide lijnen gekoppeld kunnen worden in de omgeving van de Bloemsingel; bijvoorbeeld achterlangs Het Paleis aan het Boterdiep, ter hoogte van de Vrydemaweg of via de Bloemsingel. Ook is voorgesteld om een tracé in één richting in de Bloemstraat te leggen en in één richting door de W.A. Scholtenstraat.

Er is een voorstel binnengekomen waarbij Lijn 1 vanaf Zernike gekoppeld wordt aan de Oostersingel en/of hoofdingang UMCG. Lijn 2 loopt dan van Karding naar de Grote Markt.

Op de Bloemsingel zou een overstappunt ontstaan. Een andere suggestie is om Lijn 2 via variant 2b (Oostersingel) te leiden en dan een derde lijn toe te voegen die vanaf Karding tot aan de Grote Markt rijdt. Een sobere versie hiervan is een voorstel voor een 'pendeltram' vanaf de halte UMCG Noord door de W.A. Scholtenstraat tot op de Grote Markt.

Varianten die eerder in het onderzoek van Lijn 1 of Lijn 2 zijn afgefallen

Tracévarianten die in een eerder stadium door het projectbureau zijn onderzocht, zijn somsook ingebracht. Het gaat hierbij om de Emmabrug, de Oosterbrug / Rademarkt, de Trompsingel - Griffeweg - Europaweg, een eenrichtingstracé door de Gelkingestraat en een tracé door de Herestraat.

Overig

Er zijn enkele reacties binnengekomen die naast ideeën voor Lijn 2 ook ingrijpende wijzigingen op de route van Lijn 1 voorstellen, dan wel waar een geheel nieuw netwerk van tramlijnen is bedacht.

4. HOE GAAT HET VERDER?

Alle opmerkingen en suggesties van inwoners, ondernemers en overige geïnteresseerden zijn na afloop van de participatieperiode bekeken en beoordeeld. De resultaten van deze afweging zullen zichtbaar worden in het voorkeurstracé, dat begin 2010 gepresenteerd zal worden door de Stuurgroep RegioTram.

Over het voorkeurstracé organiseert de gemeente Groningen vervolgens een inspraakperiode. Belangstellenden krijgen zo opnieuw de gelegenheid hun mening te geven. Op grond van de inspraak wordt het voorkeurstracé voor de tweede tramlijn opnieuw tegen het licht gehouden en zonodig aangepast. Daarna zullen de Groningse gemeenteraad en Provinciale Staten een besluit nemen over het definitieve tracé van tramlijn 2.

